

PROCEDURY WSPARCIA I WYBORU GRANTOBIORCÓW

w ramach projektu „Przepis na wielkopolską innowację społeczną – usługi opiekuńcze dla osób zależnych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

§ 1

Postanowienia ogólne

1. **Celem projektu jest:** wsparcie rozwoju innowacyjnych rozwiązań, które przyczynią się do skutecznego i efektywniejszego rozwiązywania problemów społecznych związanych z zabezpieczeniem potrzeb osób zależnych z terenu wielkopolski (osób starszych, osób dorosłych z niepełnosprawnościami, dzieci z niepełnosprawnościami).
2. **Projekt realizowany jest przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu w partnerstwie z Miastem Poznań i Poznańskim Centrum Superkomputerowo - Sיעiowym,** w ramach konkursu Ministerstwa Rozwoju w IV Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 4.1 Innowacje społeczne, i jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
3. **Projekt realizowany jest w okresie od 1 września 2016 r. do 28 lutego 2019 r.**
4. Miejscem realizacji projektu a tym samym przygotowywania i testowania innowacji społecznej jest teren województwa wielkopolskiego.
5. Innowacje społeczne muszą być skierowane i odpowiadać na potrzeby osób mających miejsce zamieszkania na terenie województwa wielkopolskiego.

§ 2

Słownik pojęć

1. **„Projekt grantowy”** - projekt „Przepis na wielkopolską innowację społeczną – usługi opiekuńcze dla osób zależnych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
2. **„Grantodawca”** - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu w partnerstwie z Miastem Poznań oraz Instytutem Chemii Bioorganicznej – Poznańskim Centrum Superkomputerowo-Sיעiowym realizujący projekt „Przepis na wielkopolską innowację społeczną – usługi opiekuńcze dla osób zależnych” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podstawie umowy o dofinansowanie nr POWR.04.01.00-00-1077/15.
3. **„Lider projektu”** - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu.

4. **„Partnerzy projektu”** - Miasto Poznań oraz Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe.
5. **„Pomysłodawca”** - osoba lub podmiot starająca/y się o uzyskanie grantu, który zamierza złożyć/złoży dokumenty dotyczące naboru Grantobiorców i weźmie udział w rekrutacji.
6. **„Grantobiorca”** - uczestnik projektu grantowego, który po przejściu wszystkich etapów rekrutacji otrzymał dofinansowanie na realizację innowacji społecznej (podmioty prywatne, w tym osoby fizyczne i grupy nieformalne, podmioty publiczne, organizacje pozarządowe).
7. **„Uczestnicy projektu”** - grantobiorcy, jak i podmioty oraz osoby wchodzące w skład grupy docelowej.
8. **„Grupa docelowa”** - osoby i podmioty, które bezpośrednio korzystają z interwencji w ramach projektu (w szczególności osoby, bez względu na wiek i płeć lub organizacje/instytucje, które biorą udział w procesie testowania danej innowacji oraz dla których planowane jest poniesienie określonego wydatku).
9. **„Innowacja społeczna”** - rozwiązania efektywne, nowatorskie, odpowiadające na rzeczywiste potrzeby społeczne, zwiększające społeczny potencjał do działania i prowadzące od pomysłu do wdrożenia. Niezbędne elementy towarzyszące wdrażaniu innowacji społecznych to międzysektorowość, tworzenie nowych relacji, otwartość na współdziałanie, założenie presumpcji (połączenie produkcji z konsumpcją, zaangażowanie konsumentów w produkcję potrzebnych im dóbr) i koprodukcji, oddolność, współzależność, tworzenie nowych możliwości oraz efektywniejsze wykorzystanie środków i zasobów (źródło definicji: konsorcjum Theoretical, Empirical and Policy Foundations for Social Innovation in Europe). Dodatkowo, poprzez innowację społeczną rozumie się nowe rozwiązanie w skali kraju.
10. **„Innowacyjne usługi opiekuńcze na rzecz osób zależnych”**- usługi opiekuńcze świadczone w lokalnym środowisku z użyciem nowatorskich metod lub form pomocy wspierające osoby zależne i ich otoczenie w funkcjonowaniu w codziennym życiu i pełniejszym uczestnictwie w życiu społeczno-zawodowym.
11. **„Osoba zależna”** - osoba która ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego,
12. **„Innowator”** - grantobiorca po otrzymaniu grantu, realizujący pomysł.
13. **„Umowa o powierzenie grantu”** - umowa podpisana między Grantodawcą i Grantobiorcą, który przygotował *Specyfikację innowacji społecznej* i uzyskał akceptację komisji konkursowej.
14. **„Grant”** – środki finansowe Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, które Grantodawca powierzy Grantobiorcy, na podstawie Umowy o powierzeniu grantu.
15. **„Komisja konkursowa”** - komisja złożona z przedstawicieli zespołu projektowego i ekspertów wewnętrznych/zewnętrznych powołana do oceny pomysłów na innowacje społeczne.
16. **„Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków** w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” - wytyczne obowiązkowe dla Grantodawcy w zakresie kwalifikowalności, zamieszczone na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej.
17. **„Instytucja Zarządzająca”** - Ministerstwo Rozwoju zarządzające Programem Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

§ 3

Podmiotowe kryteria wyboru Innowatorów

1. Grantodawca przewiduje jeden trzyetapowy nabór Grantobiorców.
2. Grantodawca przewiduje dofinansowanie 30 innowacji społecznych w kwocie ogólnej 1 500 000,00 zł. Kwota dofinansowania jednej innowacji (grant) nie może przekroczyć 100 000,00 zł.
3. Sprawdzenie czy potencjalny Grantobiorca należy do katalogu podmiotów kwalifikujących się do wsparcia i sprawdzenie jego wiarygodności nastąpi na podstawie *Specyfikacji wstępnej innowacji społecznej*.
4. Grantodawca zweryfikuje, czy potencjalny Grantobiorca spełnia jeden z niniejszych warunków:
 - a) jest osobą fizyczną, ,
 - b) jest podmiotem prywatnym, społecznym, publicznym.
5. Wiarygodność Pomysłodawcy zostanie zweryfikowana przez Grantodawcę na podstawie następujących dokumentów:
 - wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub innym rejestrze lub ewidencji,
 - oświadczenie o tożsamości zawierające dane osobowe Pomysłodawcy w przypadku osób fizycznych,
 - oświadczenie o współdziałaniu w przypadku grup nieformalnych czy w przypadku składania wspólnej oferty przez kilka podmiotów,
 - oświadczeniu o niezaleganiu w Krajowym Rejestrze Długów,
 - oświadczenie o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych,
 - oświadczenie o nieskazaniu prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe,
 - oświadczenie o niezaleganiu z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne.
6. Sprawdzenie czy potencjalny Grantobiorca nie jest wykluczony z możliwości otrzymania środków nastąpi na podstawie oświadczenia o braku podstaw do wykluczenia z możliwości otrzymywania środków finansowych w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

§ 4 Nabór Grantobiorców

1. Zakres § 4 Nabór Grantobiorców dotyczy zasad oceny i kryteriów wyboru pomysłów na innowacje, w tym:
 - trybu aplikowania o granty,
 - zasad dokonywania oceny pomysłów,
 - kryteriów przedmiotowych,
 - procedur dotyczących rozpatrywania skarg
 - przeznaczenia grantów.
2. Wsparcie dla potencjalnych Grantobiorców rozpocznie się warsztatami informacyjno – edukacyjnymi w subregionach (5) i warsztatami fokusowymi pt. “Strefa innowacyjnego

partnerstwa”, w których udział wezmą potencjalni Pomysłodawcy, oraz potencjalni użytkownicy innowacji i ich otoczenie.

3. Na potrzeby projektu i wszystkich uczestników projektu zostanie utworzony portal internetowy oraz Bank Pomysłów i Potrzeb. Na stronach Grantodawcy (tj. Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu i partnerów: Miasta Poznań i Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego) pojawią się informacje o projekcie.
4. W ramach **Etapu I** ogłoszony zostanie otwarty nabór pomysłów innowacji społecznych zgodnie z treścią **Ogłoszenia otwartego naboru pomysłów na innowacje społeczne** (dalej zwanego Ogłoszeniem). Dla potencjalnych Grantobiorców przygotowany zostanie Regulamin otwartego naboru innowacji społecznych zawierający skrót Procedury Wsparcia i Wyboru Grantobiorców w formie prostej instrukcji „krok po kroku” z możliwością pozyskania grantu. Termin rozpoczęcia otwartego naboru wskazany zostanie w *Ogłoszeniu*.
5. W przypadku wpłynięcia zbyt małej liczby ofert w ramach ogłoszonego otwartego naboru pomysłów, Grantobiorca zastrzega sobie prawo ponownego ogłoszenia naboru bezpośrednio po upływie terminu na składanie ofert w ramach pierwszego naboru.
6. W ramach otwartego naboru Pomysłodawcy ubiegający się o grant składać będą **Specyfikację wstępną innowacji społecznej** na odpowiednim formularzu dostępnym na stronie internetowej Lidera projektu.
7. W ramach *Specyfikacji wstępnej innowacji społecznej* Grantodawca pozyska następujące dane:
 - dane uczestnika (imię i nazwisko/nazwa Pomysłodawcy, rodzaj podmiotu, dane teleadresowe),
 - tytuł pomysłu na innowację społeczną,
 - opis pomysłu na innowację społeczną, w tym opis jego mocnych/słabych stron oraz potencjalnych korzyści/trudności,
 - opis problemu, który zostanie rozwiązany dzięki zrealizowaniu pomysłu na innowację społeczną,
 - opis grupy docelowej,
 - opis zasobów niezbędnych do wdrożenia zaproponowanego pomysłu na innowację społeczną, w tym wyszczególnienie, jakimi zasobami dysponuje Pomysłodawca innowacji,
 - wstępny budżet realizacji pomysłu na innowację społeczną,
 - na czym polega innowacyjność pomysłu w skali ogólnopolskiej, w jaki sposób zaangażowana jest grupa docelowa (osoby zależne czyli osoby z niepełnosprawnościami, starsze) do przygotowania/przetestowania proponowanej innowacji,
 - co jest potrzebne by pomysł na daną innowację był trwały i stanowił stałą ofertę w danej społeczności,
 - czy innowacja ma być wdrażana samodzielnie/we współpracy bądź partnerstwie, w tym opis potencjalnych współpracowników/partnerów i ich zadania.
8. Jeden Pomysłodawca może złożyć więcej niż jedną samodzielną lub wspólną (w partnerstwie) *Specyfikację wstępną innowacji społecznej*, przy założeniu, że każda ze Specyfikacji dotyczy innego rozwiązania, jednak nie więcej niż 5 (pięć). W przypadku zakwalifikowania się do kolejnego etapu więcej niż 1 specyfikacji wstępnej Pomysłodawcy, organizator otwartego

naboru wybiera maksymalnie 2 *Specyfikacje wstępne innowacji*, które uzyskały najwyższą liczbę punktów.

Specyfikacje wstępne innowacji społecznych Pomysłodawca składa w formie papierowej (na formularzu), osobiście w sekretariacie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu lub przesyła pocztą tradycyjną (decyduje data wpływu oferty do sekretariatu) **w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru**. Specyfikacje, które wpłyną po wyznaczonym terminie nie będą rozpatrywane. Wymagane będą następujące załączniki do *Specyfikacji wstępnej innowacji społecznej*:

- oświadczenie o współdziałaniu w przypadku grup nieformalnych oraz w przypadku składania wspólnej oferty przez kilka podmiotów,
- oświadczenie o tożsamości zawierające dane osobowe Pomysłodawcy w przypadku osób fizycznych,
- oświadczenie o braku podstaw do wykluczenia z możliwości otrzymywania środków finansowych w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej,
- oświadczenie o udziale w projekcie grantowym,
- oświadczenie o niezaleganiu w Krajowym Rejestrze Długów
- oświadczenie o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych,
- oświadczenie o nieskazaniu prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe,
- oświadczenie o niezaleganiu z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne.

Wzory w/w oświadczeń zostaną przygotowane przez Grantodawcę.

Zasady dokonywania oceny pomysłów w Etapie I

9. *Specyfikacja wstępna innowacji społecznych* podlegać będzie ocenie formalnej i merytorycznej:

a. **Ocena formalna** zostanie przeprowadzona przez pracowników merytorycznych projektu – przedstawicieli zespołu projektowego oraz polegać będzie na sprawdzeniu prawidłowości wypełnienia Specyfikacji i spełnienia następujących kryteriów:

- Czy oferta została złożona we właściwy sposób? (przesłanie oferty faksem lub drogą elektroniczną nie spełnia wymagań)
- Czy oferta została złożona przez uprawniony podmiot?
- Czy oferta została podpisana przez uprawniony podmiot/osoby upoważnione?
- Czy oferta została złożona w terminie?
- Czy oferta została złożona na odpowiednim formularzu?
- Czy zostały wypełnione wszystkie pola?
- Czy oferta została wypełniona w sposób umożliwiający przeczytanie?
- Czy projekt dotyczy pomysłu na rozwiązywanie problemów społecznych osób zależnych w województwie wielkopolskim?
- Czy dołączono wymagane załączniki?

W przypadku niedołączenia wymaganych załączników, niewypełnienia któregoś z pól lub braku podpisu uprawnionego podmiotu/osoby upoważnionej pod ofertą, Pomysłodawca ma prawo je

uzupełnić, osobiście lub za pośrednictwem poczty tradycyjnej w terminie 7 dni kalendarzowych od dnia otrzymania informacji od Lidera projektu o brakach formalnych. W przypadku przesyłek pocztowych decyduje data wpływu do sekretariatu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu. Informacja o konieczności uzupełnienia oferty przesłana będzie jedynie drogą elektroniczną, na adres mailowy wskazany w *Specyfikacji wstępnej innowacji społecznej*.

Ocena formalna zostanie przeprowadzona w ciągu maksymalnie 21 dni od terminu wyznaczonego do złożenia *Specyfikacji wstępnej innowacji*. Oferta poprawna pod względem formalnym zostaje przekazana do oceny merytorycznej.

b. **Ocena merytoryczna** zostanie przeprowadzona przez komisje konkursowe powołane przez Lidera projektu. Komisje złożone z przedstawicieli zespołu projektowego i ekspertów wewnętrznych/zewnętrznych, zostaną powołane w trzech obszarach dotyczących innowacji: na rzecz osób starszych, na rzecz osób dorosłych z niepełnosprawnościami i na rzecz dzieci z niepełnosprawnościami; każda komisja konkursowa złożona będzie z 4 osób, każdy członek komisji dokona oceny punktowej według poniższych kryteriów:

- analizy SWOT innowacji, słabe i mocne strony innowacji, korzyści oraz potencjalne trudności i ograniczenia pomysłu wskazane przez Pomysłodawcę, zasoby niezbędne do realizacji innowacji, w tym posiadane przez Innowatora, maksymalnie 20 punktów,
 - 20 punktów może otrzymać pomysł, którego mocne strony i korzyści są ewidentne, a potencjalne trudności i ograniczenia łatwe do pokonania, a zasoby niezbędne do realizacji innowacji określono precyzyjnie zapewniając je bądź wskazując sposób ich pozyskania,
 - 19-11 punktów może otrzymać pomysł, którego mocne strony i korzyści przewyższają potencjalne trudności i ograniczenia, określono większość zasobów niezbędnych do realizacji innowacji zapewniając je bądź wskazując sposób ich pozyskania,
 - 10-1 punktów może otrzymać pomysł w przypadku którego zidentyfikowano słabe/mocne strony oraz korzyści/trudności na podobnym poziomie, określono mało precyzyjnie zasoby niezbędne do realizacji innowacji rzadko/nieprecyzyjnie wskazując sposób ich pozyskania,
 - 0 punktów może otrzymać pomysł, którego słabe strony i trudności przewyższają mocne strony i korzyści, nie określono zasobów niezbędnych do realizacji innowacji, nie wskazano sposobu ich pozyskania

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 11 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

- innowacyjność pomysłu w skali ogólnopolskiej maksymalnie 30 punktów,
 - 30 punktów może otrzymać pomysł, który w całości jest innowacyjny w Polsce,

- 29-16 punktów może otrzymać pomysł, który w dominującym zakresie jest innowacyjny w Polsce,
- 15-1 punktów może otrzymać pomysł, który zawiera innowacyjne elementy,
- 0 punktów może otrzymać pomysł, który nie jest innowacyjny.

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 16 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

- trwałość pomysłu, maksymalnie 30 punktów,
 - 30 punktów może otrzymać pomysł zawierający całościową i wyczerpującą koncepcję wdrożenia na stałe danej innowacji, która jest realna i racjonalna,
 - 29-16 punktów może otrzymać pomysł, który zawiera realną i racjonalną koncepcję wdrożenia na stałe danej innowacji, wymagającą nieznacznego dopracowania,
 - 15-1 punktów może otrzymać pomysł zawierający wymagającą uszczegółowienia i dopracowania koncepcję wdrożenia na stałe danej innowacji,
 - 0 punktów może otrzymać pomysł, który nie zawiera koncepcji wdrożenia danej innowacji lub zawiera nierealną i zbyt ogólną koncepcję.

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 16 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

- zakres zaangażowania grupy docelowej, maksymalnie 20 punktów,
 - 20 punktów może otrzymać pomysł prezentujący spójną, racjonalną koncepcję udziału grupy docelowej w przygotowaniu i przetestowaniu danej innowacji,
 - 19-11 punktów może otrzymać pomysł, którego koncepcja udziału grupy docelowej w przygotowaniu i przetestowaniu danej innowacji wymaga nieznacznego doprecyzowania/zmiany,
 - 10-1 punktów może otrzymać pomysł zawierający wymagającą uszczegółowienia i doprecyzowania/zmiany koncepcję udziału grupy docelowej w przygotowaniu i przetestowaniu danej innowacji,
 - 0 punktów może otrzymać pomysł, który nie zawiera koncepcji udziału grupy docelowej w przygotowaniu i przetestowaniu danej innowacji bądź koncepcja ta została oceniona jako niespójna/ nierealna /nieprzemysłana.

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 11 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

- potencjalną płaszczyznę do współpracy/partnerstwa, maksymalnie 20 punktów,
 - 20 punktów może otrzymać pomysł przedstawiający

całościową i wyczerpującą koncepcję współpracy/partnerstwa, która jest realna i racjonalna,

- 19-11 punktów może otrzymać pomysł przedstawiający realną i racjonalną koncepcję współpracy/partnerstwa, która wymaga nieznacznego doprecyzowania,
- 10-1 punktów może otrzymać pomysł, który zakłada partnerstwo/współpracę, lecz wymaga ona uszczegółowienia i doprecyzowania,
- 0 punktów może otrzymać pomysł, który nie będzie realizowany we współpracy/partnerstwie.

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 11 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

10. Każdy projekt może uzyskać maksymalnie 120 punktów od każdego członka komisji. **Do dalszego etapu przechodzą te projekty, które uzyskały minimum 65 punktów od każdego członka komisji przy zachowaniu minimum punktowego wskazanego przy każdym z kryteriów.** Ocena merytoryczna projektów zostanie zakończona w ciągu **2 miesięcy** od daty ogłoszenia otwartego naboru pomysłów na innowacje społeczne.
11. Grantodawca zapewni Pomysłodawcy „szyte na miarę” wsparcie merytoryczne i techniczne w zakresie przygotowania materiałów do *Specyfikacji wstępnej innowacji społecznej* w postaci: konsultacji, w tym konsultacji eksperckich, udostępnienia infrastruktury technicznej i innej, w zależności od wskazanych przez Pomysłodawcę indywidualnych potrzeb.
12. **Po ocenie merytorycznej utworzona zostanie lista rankingowa najwyżej ocenionych 70 pomysłów na innowacje społeczne**, która wywieszona zostanie na stronie internetowej Lidera projektu. Dodatkowo informacja o liście rankingowej przekazana zostanie wszystkim Pomysłodawcom, którzy przeszli ocenę formalną na adres mailowy wskazany w *Specyfikacji wstępnej innowacji społecznej*.
13. Wszelkie działania prowadzone w ramach naboru w *Etapie I* realizowane będą z uwzględnieniem i zapewnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz z zachowaniem dostępu bez względu na płeć. Grantodawca dostosuje warunki do wcześniej zadeklarowanych i zgłoszonych specyficznych potrzeb uczestników, osób z niepełnosprawnościami.
14. Nie przewiduje się odwołań od oceny merytorycznej na tym etapie.

Zasady dokonywania oceny pomysłów w Etapie II

15. Innowatorzy zakwalifikowani do 70 najwyżej ocenionych pomysłów innowacji społecznych zaproszeni zostaną do udziału w ***Etapie II* naboru - spotkaniach oceniających on-line** (tzw. e- pitching) prowadzonych przez członków komisji konkursowej powołanej przez Lidera projektu.
16. Grantodawca zapewni potencjalnemu Grantobiorcy na tym etapie „szyte na miarę” wsparcie merytoryczne i techniczne na etapie przygotowywania materiałów i prezentacji do sesji on-line w postaci: konsultacji, w tym konsultacji eksperckich, udostępnienia infrastruktury

technicznej i innej, w zależności od wskazanych przez Pomysłodawcę indywidualnych potrzeb.

17. Komisje konkursowe złożone będą z 3 ekspertów – recenzentów wewnętrznych/zewnętrznych oraz 3 przedstawicieli zespołu projektowego, przy czym dla każdej propozycji innowacji wybierany będzie ekspert wiodący prowadzący spotkanie, w zależności od tematyki innowacji. Każdy członek komisji dokona oceny według kryteriów punktowych. Miejsce danej innowacji w rankingu określi suma punktów wszystkich członków komisji. W sytuacji spornych decydujący głos będzie miał ekspert wiodący.
18. Innowacje podzielone zostaną na 3 bloki tematyczne, zgodnie z obszarami wskazanymi w projekcie, tj. osoby zależne starsze i ich otoczenie, osoby dorosłe z niepełnosprawnościami i ich otoczenie, dzieci z niepełnosprawnościami i ich otoczenie.
19. W ramach oceny w *Etapie II* naboru komisja brać będzie pod uwagę następujące kryteria:
 - a) **ocena realności wizji**, do której innowacja społeczna ma doprowadzić, maksymalnie 20 punktów,
 - 20 punktów może otrzymać innowacja, która zakłada w pełni realne do osiągnięcia cele,
 - 19-11 punktów może otrzymać innowacja, która zakłada realne do osiągnięcia cele, sporadycznie wymagające doprecyzowania,
 - 10-1 punktów może otrzymać innowacja, której nie wszystkie cele są realne do osiągnięcia i w większości wymagają doprecyzowania,
 - 0 punktów może otrzymać innowacja, która zakłada nierealne cele.

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 11 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

b) **innowacyjność, nowatorstwo w procesie tworzenia** rozwiązania problemu społecznego, unikalność podejścia w skali ogólnopolskiej, maksymalnie 20 punktów:

- 20 punktów może otrzymać innowacja, która w pełni przedstawia nowatorstwo w procesie tworzenia rozwiązania problemu społecznego w skali ogólnopolskiej i zakłada w pełni unikatowe podejście do problemu, na który odpowiada,
- 19-11 punktów może otrzymać innowacja, która przedstawia nowatorstwo w procesie tworzenia rozwiązania problemu społecznego w skali ogólnopolskiej i zakłada unikatowe podejście do problemu, na który odpowiada, jednak niewielka część obszarów wymaga uszczegółowienia.
- 10-1 punktów może otrzymać innowacja, która zawiera elementy nowatorskie w procesie tworzenia rozwiązania problemu społecznego w skali ogólnopolskiej i częściowo zakłada unikatowe podejście do problemu, na który odpowiada, ale znaczna część obszarów wymaga zmiany,
- 0 punktów może otrzymać innowacja, która nie przedstawia nowatorstwa w procesie tworzenia rozwiązania problemu społecznego w skali ogólnopolskiej i nie zakłada unikatowego podejścia do problemu, na który odpowiada.

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 11 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

- c) **skalowalność danej innowacji**, maksymalnie 20 punktów,
- 20 punktów może otrzymać innowacja, która jest w pełni skalowalna (stanowi wzorcowy przykład do powielania/posiada zdolność do dalszej rozbudowy/ dalsza rozbudowa pozwala na zwiększenie wydajności),
 - 19-11 punktów może otrzymać innowacja, która w znacznej mierze jest skalowalna,
 - 10-1 punktów może otrzymać innowacja, która częściowo jest skalowalna,
 - 0 punktów może otrzymać innowacja, która nie jest skalowalna.

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 11 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

- d) **potencjał i skala przewidywanych zmian** w sytuacji osób zależnych wspieranych przez proponowaną innowację, maksymalnie 20 punktów,
- 20 punktów może otrzymać innowacja, która posiada bardzo duży potencjał do zmiany, a skala przewidywanych zmian jest bardzo szeroka,
 - 19-11 punktów może otrzymać innowacja, która posiada duży potencjał do zmiany, a skala przewidywanych zmian jest szeroka,
 - 10-1 punktów może otrzymać innowacja, która posiada średni potencjał do zmian i średnią skalę przewidywanych zmian,
 - 0 punktów może otrzymać innowacja, która posiada niewystarczający potencjał do zmian i niewystarczającą skalę przewidywanych zmian.

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 11 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

- e) **powiązanie z realnymi społecznymi potrzebami** wskazanymi przez grupę ekspertów społecznych (w tym osoby zależne biorące udział w warsztatach fokusowych), maksymalnie 20 punktów,
- 20 punktów może otrzymać innowacja, która w pełni odpowiada na realne społeczne potrzeby wskazane przez grupę ekspertów społecznych (w tym osoby zależne biorące udział w warsztatach fokusowych),
 - 19-11 punktów może otrzymać innowacja, która w szerokim zakresie odpowiada na realne społeczne potrzeby wskazane przez grupę ekspertów społecznych (w tym osoby zależne biorące udział w warsztatach fokusowych),
 - 10-1 punktów może otrzymać innowacja, która odpowiada częściowo na realne społeczne potrzeby wskazane przez grupę ekspertów społecznych (w tym osoby zależne biorące udział w warsztatach fokusowych),
 - 0 punktów może otrzymać innowacja, która nie odpowiada na realne społeczne potrzeby wskazane przez grupę ekspertów społecznych (w tym osoby zależne biorące udział w warsztatach fokusowych).

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 11 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

- f) **możliwość praktycznej implementacji**, maksymalnie 20 punktów,
- 20 punktów może otrzymać innowacja, której plan praktycznej implementacji jest precyzyjny, szczegółowy i nie budzi zastrzeżeń, co do możliwości wdrożenia,

- 19-11 punktów może otrzymać innowacja, której plan praktycznej implementacji nie budzi zastrzeżeń, co do możliwości wdrożenia, choć wymaga nieznacznego uszczegółowienia i doprecyzowania,
- 10-1 punktów może otrzymać innowacja, której plan praktycznej implementacji wymaga doprecyzowania, uszczegółowienia i urealnienia,
- 0 punktów może otrzymać innowacja, której plan praktycznej implementacji nie jest realny do wdrożenia.

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 11 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

g) **efektywność organizacyjna, finansowa innowacji**, maksymalnie 20 punktów,

- 20 punktów może otrzymać innowacja, która prezentuje bardzo wysoką efektywność organizacyjną i finansową,
- 19-11 punktów może otrzymać innowacja, która prezentuje wysoką efektywność organizacyjną i finansową, wymagającą nieznaczących zmian/uszczegółowienia,
- 10-1 punktów może otrzymać innowacja, która prezentuje efektywność organizacyjną/finansową akceptowalną, lecz wymagającą znacznych korekt,
- 0 punktów może otrzymać innowacja nie efektywna organizacyjnie i finansowo.

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 11 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

h) **dostępność/łatwość skorzystania przez użytkowników**, maksymalnie 20 punktów,

- 20 punktów może otrzymać innowacja, której dostępność/łatwość skorzystania przez użytkowników nie budzi zastrzeżeń,
- 19-11 punktów może otrzymać innowacja, której dostępność/łatwość skorzystania przez użytkowników nie budzi zastrzeżeń, ale wymaga nieznaczących korekt bądź uszczegółowienia,
- 10-1 punktów może otrzymać innowacja, której dostępność/łatwość skorzystania przez użytkowników, choć nie budzi zastrzeżeń, to wymaga znacznych korekt bądź uszczegółowienia,
- 0 punktów może otrzymać innowacja, którą nie cechuje dostępność/łatwość skorzystania przez użytkowników.

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 11 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

i) **podmiotowość użytkowników**, maksymalnie 20 punktów,

- 20 punktów może otrzymać innowacja bez wątplenia wyróżniająca się pod względem podmiotowego traktowania użytkownika,
- 19-11 punktów może otrzymać innowacja cechująca się podmiotowym traktowaniem użytkownika,
- 10-1 punktów może otrzymać innowacja w zbyt wąskim zakresie cechująca się podmiotowym traktowaniem użytkownika,
- 0 punktów może otrzymać innowacja nie traktująca podmiotowo użytkownika.

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 11 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

j) **model biznesowy/trwałość inkubowanej innowacji**, maksymalnie 20 punktów.

- 20 punktów może otrzymać innowacja, która prezentuje model biznesowy/koncepcję trwałości gwarantującą w wysokim stopniu rozpowszechnienie i dostępność po zakończeniu projektu,
- 19-11 punktów może otrzymać innowacja, która prezentuje model biznesowy/koncepcję trwałości gwarantującą rozpowszechnienie i dostępność po zakończeniu projektu, wybiórcze elementy wymagają nieznacznego doprecyzowania/zmiany,
- 10-1 punktów może otrzymać innowacja, która prezentuje model biznesowy/koncepcję trwałości zakładającą rozpowszechnienie i dostępność po zakończeniu projektu, ale niektóre elementy wymagają znacznego doprecyzowania/zmiany,
- 0 punktów może otrzymać innowacja, która prezentuje model biznesowy/koncepcję trwałości nie gwarantującą rozpowszechnienie i dostępność po zakończeniu projektu.

Projekt, który w tym kryterium nie uzyskał minimum 11 punktów od każdego członka komisji zostaje odrzucony i nie podlega dalszej ocenie.

Każdy projekt może uzyskać maksymalnie 200 punktów od każdego członka komisji. **Do dalszego etapu przechodzą te projekty, które uzyskały minimum 110 punktów od każdego członka komisji przy zachowaniu minimum punktowego wskazanego przy każdym z kryteriów.** Drugi etap oceny trwać będzie maksymalnie **do 3 miesięcy** od momentu zakończenia wyboru 70 Specyfikacji wstępnych innowacji.

20. W wyniku oceny utworzona zostanie wstępna lista rankingowa, która wywieszona zostanie na stronie internetowej Grantodawcy. Nie przewiduje się odwołań od oceny merytorycznej. Ewentualne skargi dotyczyć mogą kwestii formalnych i rozpatrywane będą przez powołaną specjalnie do tego celu komisję.
21. Skarga złożona musi być w terminie 7 dni od dnia wywieszenia listy rankingowej o której mowa w pkt. 19. Grantodawca ma obowiązek rozpatrzyć ją w terminie 14 dni roboczych od dnia jej otrzymania na piśmie (decyduje data wpływu do siedziby Lidera). W takim przypadku ostateczna lista rankingowa powstanie po rozpatrzeniu wszystkich zgłoszonych skarg, z uwzględnieniem wyżej wymienionych terminów i wywieszona zostanie ponownie na stronie internetowej Grantodawcy w terminie najpóźniej 7 dni od dnia posiedzenia komisji rozpatrującej skargi.
22. Przed zatwierdzeniem ostatecznej listy rankingowej komisja konkursowa będzie miała prawo zaproponować połączenie pomysłów innowatorów w przypadku zbieżnych propozycji, a także prosić o uzupełnienie kwestii niejasnych czy wątpliwych oraz negocjować zasoby potrzebne do wdrożenia innowacji.
23. Wszelkie działania prowadzone w ramach naboru w *Etapie II* realizowane będą z uwzględnieniem i zapewnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz z zachowaniem dostępu bez względu na płeć.
24. **Ostateczna lista rankingowa, wywieszona zostanie na stronie internetowej Grantodawcy, a 30 najwyższych ocenionych pomysłów przejdzie do etapu tworzenia *Specyfikacji Innowacji Społecznej*.**

25. Dla każdego Pomysłodawcy, którego pomysł znalazł się na liście wśród 30 najwyższej ocenionych, przygotowana zostanie przez ekspertów zewnętrznych rekomendacja, która z jednej strony wskaże kierunki rozwoju innowacji, a z drugiej potwierdzi innowacyjność pomysłu w skali kraju.

Zasady dokonywania oceny pomysłów w Etapie III - opracowanie specyfikacji innowacji

26. Z każdym Pomysłodawcą, którego pomysł znalazł się na liście 30 najwyższej ocenionych podpisana zostanie **umowa przedwstępna** określająca termin przygotowania *Specyfikacji innowacji społecznej*, który nie będzie mógł przekroczyć 2 miesięcy.
27. Grantodawca zapewni Grantobiorcy na tym etapie „szyte na miarę” wsparcie merytoryczne i techniczne w postaci: praca metodą otwartych innowacji, sesji prototypowania z udziałem użytkowników, konsultacji, w tym konsultacji eksperckich, konsultacje z grupami odbiorców innowacji, udostępnienia infrastruktury technicznej i innej, w zależności od wskazanych przez Grantobiorcę indywidualnych potrzeb.
28. Grantobiorcy składają w przeciągu max. 2 miesięcy od dnia podpisania umowy przedwstępnej *Specyfikację Innowacji Społecznej*, która oceniona będzie przez komisję konkursową zgodnie z Kartą oceny do *Specyfikacji Innowacji Społecznej*.
29. W ramach oceny w **Etapie III** naboru komisja brać będzie pod uwagę następujące kryteria:
- a) opis problemu społecznego/potrzeby społecznej, na które odpowiedzią jest innowacja,
 - b) określenie grupy docelowej innowacji (bezpośredniej, pośredniej, pierwotnej, wtórnej)
 - c) szczegółowy opis produktu/procesu/modelu/usługi – innowacji, z uwzględnieniem spodziewanych efektów cząstkowych i ich mierników na poszczególnych etapach innowacji oraz efektu końcowego,
 - d) harmonogram rzeczowo-finansowy oraz harmonogram wdrażania pilotażowego innowacji,
 - e) budżet, z uwzględnieniem kosztów poszczególnych efektów cząstkowych oraz efektu końcowego,
 - f) opis dystrybucji i promocji innowacji,
 - g) określenie partnerów (podmiotów współpracujących przy realizacji innowacji), w tym ich zadań,
 - h) sposób oceny efektów i kontroli realizacji innowacji.

Specyfikacja innowacji powinna zawierać także definicje efektów i ich mierników, w tym w odniesieniu do jakości innowacji, która ma być dostarczona jako efekt.

30. Na etapie III ocena nie ma wagi punktowej i jest oceną MERYTORYCZNĄ komisji uwzględniającą:
- a) zasadność i wysokość wydatków na kolejnych etapach realizacji Innowacji,
 - b) przypisanie kosztów do poszczególnych rezultatów Innowacji – efektów cząstkowych,
 - c) zasadność i efektywność finansową wydatków grantowych.

Zasadność wyżej wymienionych kosztów weryfikowana będzie na podstawie doświadczenia ekspertów wewnętrznych i zewnętrznych, ogólnego rozeznania cenowego kosztów, analizy stawek rynkowych i średnich cen gwarantujących osiągnięcie najlepszych efektów do nakładów oraz racjonalności kosztów.

Efektym końcowym oceny będzie decyzja o podpisaniu bądź nie podpisaniu umowy o powierzeniu grantu z Grantobiorcami lub wskazanie elementów do uzupełnienia/poprawy, a następnie ponowna ocena i decyzja o podpisaniu bądź nie umowy o powierzenie grantu.

31. Grantodawca zweryfikuje koszty budżetów realizacji Innowacji społecznych w celu zachowania porównywalności wydatków grantowych. Czynniki specyficznie mające wpływ na wielkość poszczególnych grantów zostaną doprecyzowane indywidualnie na podstawie *Specyfikacji Innowacji Społecznej* przekazanej przez 30 Innowatorów/ Grantobiorców oraz w miarę potrzeb dookreślone w indywidualnej umowie o powierzenie grantu zawartej z Grantobiorcą. Każdy Grantobiorca zostanie dodatkowo zobowiązany w umowie do wydatkowania przekazanego grantu zgodnie z przepisami obowiązującego prawa, w sposób oszczędny, w okresie realizacji projektu grantowego oraz zgodnie z jego celami.
32. Każdy Grantobiorca zostanie również poinformowany o braku możliwości rozliczania kosztów administracyjnych związanych z wdrażaniem grantu. Zapis taki uwzględniony będzie również w umowie o powierzenie grantu.
33. Ze względu na specyfikę proponowanych innowacji Grantodawca zakłada zróżnicowaną wysokość przyznanego grantu, nie więcej niż 100 000,00 zł dla jednej innowacji. W przypadku nieprzekroczenia kwoty ogólnej 1 500 000,00 zł przeznaczonej na bezpośrednie dofinansowanie Innowacji Grantodawca zakłada sfinansowanie kolejnej, po numerze 30, innowacji społecznej z ostatecznej listy rankingowej Innowacji społecznych, pod warunkiem, że podmioty te spełniają kryteria i uzyskały minimalnie wymaganą liczbę punktów. Grantodawca nie wymaga od Grantobiorcy wniesienia wkładu własnego do realizacji Innowacji społecznej.
34. Grantodawca nie będzie sprawdzał dowodów księgowych dokumentujących wydatki poniesione przez Grantobiorcę.
35. Grantobiorca nie jest zobowiązany do stosowania „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” – wytyczne te są obowiązkowe tylko dla Grantodawcy.

§ 5 Umowa o powierzeniu grantu

1. Po zatwierdzeniu przez komisję konkursową gotowej *Specyfikacji innowacji społecznej* Grantodawca zawrze z Grantobiorcą (w przeciągu max. 4 miesięcy od dnia podpisania umowy przedwstępnej) Umowę o powierzeniu grantu (forma pisemna).
2. Specyfikacja innowacji społecznej, w tym harmonogram rzeczowo-finansowy będzie integralnym załącznikiem do umowy o powierzeniu grantu.
3. Zapisy umów o powierzeniu grantu zostaną doprecyzowane indywidualnie w zależności od *Specyfikacji innowacji społecznej* i indywidualnie z każdym Grantobiorcą. Minimalny zakres każdej umowy zawierać będzie: zadania Grantobiorcy objęte grantem, kwotę grantu, warunki przekazania i rozliczenia grantu, ramy czasowe realizacji grantu, zobowiązanie do zwrotu grantu w przypadku wykorzystania go niezgodnie z celami projektu grantowego oraz niezgodnie ze *Specyfikacją innowacji społecznej* oraz w sytuacji utraty wiarygodności przez Grantobiorcę, zobowiązanie do poddania się kontroli przeprowadzonej przez Grantodawcę lub uprawnione podmioty.

4. Grantobiorcy prześlą Grantodawcy wylączne nieograniczone autorskie prawa majatkowe do utworów wypracowanych w ramach realizowanego projektu grantowego. Następnie Grantodawca prześlą je Instytucji Zarządzającej, a Instytucja Zarządzająca udzieli Grantodawcy sublicencji na upowszechnianie innowacji.
5. W umowie o powierzenie grantu, Grantobiorca zostanie zobowiązany do stosownego informowania Grantodawcy o realizowanym przez niego przedsięwzięciu w celu dalszego upubliczniania informacji związanych z wypracowywaną innowacją.
6. W umowie o powierzenie grantu Grantobiorca zostanie zobowiązany do wydatkowania przekazanych środków zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym wydatkowania środków zgodnie z przeznaczeniem grantu i Specyfikacją innowacji społecznej.

§ 6 Zasady przekazywania i rozliczania grantu

1. Granty wypłacane będą w transzach po osiągnięciu efektów cząstkowych przypisanych do każdego etapu realizacji innowacji zgodnie z zaplanowanym harmonogramem rzeczowo-finansowym stanowiącym część *Specyfikacji innowacji społecznej* oraz zgodnie z ustalonym harmonogramem płatności.
2. Sposób rozliczenia grantu określony będzie indywidualnie dla każdego Grantobiorcy w umowie o powierzenie grantu na podstawie harmonogramu rzeczowo-finansowego zawartego w *Specyfikacji innowacji społecznej*. Dotyczy to zarówno liczby transz przekazywanych środków, jak i sposobu raportowania osiągniętych cząstkowych efektów i efektu końcowego.
3. Pierwsza transza Grantu wypłacona będzie po zatwierdzeniu *Specyfikacji innowacji społecznej* i podpisaniu umowy o powierzenie grantu.
4. Kolejna transza wypłacana będzie po rozliczeniu przekazanej wcześniej transzy Grantu w oparciu o uzyskane przez Grantobiorcę efekty cząstkowe określone w harmonogramie rzeczowo-finansowym i zweryfikowane przez Grantodawcę .
5. Rozliczenie przekazanej transzy następować będzie na podstawie Wniosku o płatność wraz z dokumentami potwierdzającymi osiągnięcie określonego etapu cząstkowego/końcowego innowacji.
6. Przyjmuje się następujący katalog dokumentów, o których mowa w ust. 5:
 - a) sprawozdanie cząstkowe/końcowe Grantobiorcy,
 - b) dokumenty lub produkty potwierdzające osiągnięcie efektu cząstkowego/końcowego,
 - c) notatka z wizyty monitorującej u Grantobiorcy/przedstawiciela Grantodawcy,
 - d) opinia eksperta delegowanego przez zespół projektowy Grantodawcy,
 - e) protokół odbioru efektu cząstkowego/końcowego innowacji społecznej (z opisem osiągniętych efektów) podpisany przez obydwie strony umowy o powierzenie grantu,
 - f) oświadczenie Grantobiorcy o wydatkowaniu środków zgodnie z przeznaczeniem grantu.
7. Termin dostarczenia dokumentów przez Grantobiorcę będzie określony w harmonogramie rzeczowo-finansowym. Dokumentacja, za którą odpowiada Grantodawca będzie przygotowywana na bieżąco, w trakcie współpracy z Grantobiorcą. Dowody księgowo dokumentujące poniesione wydatki przez Grantobiorców nie będą sprawdzane przez Grantodawcę.

8. Transze przekazywane będą na rachunek wskazany przez Grantobiorcę w umowie o powierzenie grantu w ciągu 10 dni roboczych od podpisania przez obydwie strony protokołu odbioru częściowego etapu innowacji.
9. Zakłada się możliwość aktualizowania harmonogramu płatności poszczególnych transz, pod warunkiem akceptacji przez Grantodawcę – aktualizacja ta nie wymaga aneksowania umowy o powierzenie grantu.
10. W przypadku nieosiągnięcia przez Grantobiorcę założonych w *Specyfikacji innowacji społecznej* efektów częściowych, przy jednoczesnym niepodejmowaniu działań zaradczych, Grantodawca może zawiesić wypłatę kolejnej transzy grantu.
11. Grantodawca nie wypłaci grantobiorcy transzy w terminie wynikającym z harmonogramu płatności pomimo spełnienia przez Grantobiorcę wszystkich warunków umowy o powierzenie grantu w przypadku, gdy nie otrzyma w terminie płatności od Instytucji Zarządzającej. Wypłata nastąpi niezwłocznie po otrzymaniu płatności od Instytucji Zarządzającej.
12. Po zakończeniu realizacji wszystkich etapów częściowych realizacji innowacji dokonane zostanie rozliczenie końcowe oceniające i podsumowujące efekt końcowy innowacji. Grantodawca sporządzi protokół odbioru efektu końcowego innowacji. Do rozliczenia końcowego stosuje się zapisy z ust. 5-7.
13. Rozliczenie końcowe uwzględniać będzie również rozliczenia efektów etapów częściowych i potwierdzone zostanie protokołem odbioru wypracowanej innowacji społecznej (z opisem osiągniętych efektów) podpisanym przez obydwie strony umowy o powierzenie grantu.

§ 7 Zasady monitoringu i kontroli

1. Grantodawca przeprowadzi co najmniej dwie wizyty monitoringowo-kontrolne w miejscu przygotowywania/testowania innowacji, podczas których odbędzie się weryfikacja postępów wdrażania innowacji, osiągnięcia zakładanych efektów częściowych/końcowych, konsultacje postępu prac, a także ewentualne decyzje o korekcie zaplanowanych działań.
2. Grantobiorca złoży zobowiązanie (poprzez odpowiednie zapisy w umowie o powierzeniu grantu) do poddania się czynnościom kontrolnym wykonywanym na potrzeby projektu przez Grantodawcę oraz inne instytucje do tego uprawnione.
3. Podczas wizyt, o których mowa w ust. 1, Grantobiorca jest zobowiązany przedstawić oryginały dokumentów potwierdzających osiągnięcie wyznaczonych efektów częściowych/końcowych określonych w § 6 ust.5.
4. Grantodawca prześle w terminie 7 dni roboczych po odbyciu wizyty raport z przeprowadzonego monitoringu wraz z ewentualnymi zaleceniami, terminem ich realizacji. Grantobiorca ustosunkowuje się do treści raportu i ewentualnych zaleceń, w ciągu 5 dni roboczych od daty ich otrzymania.
5. Na etapie testowania innowacji prowadzone będzie także monitorowanie osób/ instytucji rozumianych jako uczestnicy testujący innowację. Grantodawca przy współpracy z Grantobiorcą pozyskiwać będzie dane niezbędne do określenia wskaźników produktu.

§ 8 Zasady zwrotu i odzyskiwania grantów.

1. Nieosiągnięcie efektu częściowego lub końcowego innowacji wynikające z nieprzystąpienia Grantobiorcy do kolejnego etapu lub zaniedbanie jego realizacji może skutkować zwrotem całości wypłaconego grantu.
2. Grantobiorca zostanie zobowiązany do zwrotu transzy wykorzystanej niezgodnie z celami projektu na wskazany przez Grantodawcę rachunek bankowy w terminie 30 dni od daty stwierdzenia nieprawidłowości w wykorzystywaniu przyznanych środków. Szczegółowe zasady zwrotu transzy zostaną określone w umowie o powierzenie grantu.
3. W sytuacji kiedy z winy Grantobiorcy zostanie nałożona na lidera projektu korekta finansowa, Lider projektu ma prawo odzyskać wraz z odsetkami należną kwotę od Grantobiorcy odpowiadającą wysokości nałożonej korekty.

§ 9 Zmiany do umowy o powierzenie grantu

1. Grantobiorca w porozumieniu z Grantodawcą ma możliwość samodzielnego wprowadzenia zmian do umowy o powierzenie grantu w zakresie szacunku kosztów przygotowania innowacji (dział budżet w *Specyfikacji innowacji społecznej*), harmonogramu płatności, pod warunkiem nie przekroczenia planowanej kwoty przypisanej do danego efektu częściowego.
2. Ustala się następujące możliwe zmiany do umowy o powierzenie grantów wymagające ustaleń z Grantodawcą i zawarcia aneksu do umowy:
 - a. zmniejszenie wysokości przyznanego grantu;
 - b. zmiany w harmonogramie rzeczowo-finansowym przy założeniu, że nie zwiększy się ogólna wysokość przyznanego grantu;
 - c. termin realizacji umowy;
 - d. zmiany merytoryczne i organizacyjne nie zmieniające głównych założeń i funkcjonalności innowacji.

Proponowane zmiany powinny być zgłoszone na piśmie do Grantodawcy w terminie minimum 30 dni przed planowanym terminem ich obowiązywania.

3. Pozostałe zmiany (nie wyszczególnione w ust. 1 i 2) nie są możliwe do wprowadzenia do umowy o powierzenie grantu.

§ 10 Ewaluacja i upowszechnianie innowacji społecznych

1. 30 innowacji społecznych poddanych zostanie ewaluacji zewnętrznej, która uwzględniać będzie np.: protokoły odbioru efektu końcowego innowacji, raporty podsumowujące, indywidualne prezentacje Grantobiorców, spotkania, rozmowy z beneficjentami ostatecznymi, opinie grupy docelowej.
2. Na podstawie ewaluacji zewnętrznej, powołana przez Lidera projektu komisja, dokona wyboru minimum 3 (trzech) innowacji, które zostaną wybrane do upowszechniania w celu włączenia ich do polityki i praktyki. Wybrane minimum 3 (trzy) innowacje będą odpowiadać na istotne potrzeby osób zależnych w lokalnych środowiskach. W przypadku, gdy niemożliwe będzie pilotażowe wdrożenie minimum 3 (trzech) wybranych przez komisję innowacji, co

spowoduje zagrożenie realizacji wskaźnika rezultatu przypisanego do projektu grantowego (liczba przetestowanych innowacji w skali mikro), komisja dokona wyboru kolejnej innowacji, która podlegać będzie upowszechnieniu.

3. Grantodawca przewiduje możliwość przekazania dodatkowych środków (dodatkowe transze) na opracowanie ostatecznej wersji minimum 3 (trzech) innowacji, poprzez zawarcie aneksu do umów o powierzenie grantu. Efektem końcowym dodatkowego dofinansowania będzie finalna postać innowacji przedstawiona przez Grantobiorców.

§ 11 Postanowienia końcowe

Grantodawca zastrzega sobie prawo zmiany zapisów Procedur, pod warunkiem ich wcześniejszej akceptacji przez Instytucję Zarządzającą.